

Näringsdepartementet
Avdelningen för bostäder och transporter
103 33 Stockholm

Stockholm
2017-10-31

Ert dnr
N2017/04517/PBB

Vårt dnr
2017/131

Remissvar- Delbetänkande Detaljplanekravet (SOU 2017:64)

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Allmänt

Delbetänkandet Detaljplanekravet ingår i en större utredning som framförallt ska lämna förslag på hur översiktsplaneringen kan utvecklas för att underlätta efterföljande planering. Utredningen ska också se över möjligheterna att göra översiktsplaneringen bindande i vissa avseenden. Delbetänkandet begränsas till frågor som berör utredningens uppdrag om att föreslå begränsningar i kravet på att kommunerna i vissa fall måste göra en detaljplan och föreslå hur angränsande lagstiftning kan utformas i anslutning till dessa begränsningar. Utredningens uppgift (i kommittédirektivet) får i detta avseende betraktas som tydligt; detaljplanekravet bör begränsas.

Utredningens förslag i förhållande till dess uppdrag

Det är idag oklart hur utredningens arbete och förslag till översiktsplanering kommer att förhålla sig till detaljplanekraven. Om översiktsplanen görs bindande i någon form så bör det i vissa fall finnas fog för att en prövning genom detaljplan kan minska. Det hade därför varit mer naturligt att först presentera ett förslag beträffande översiktsplaneringen och därefter knyta förändrade krav i detaljplan till detta.

Trots att direktiven till utredningen varit att detaljplanekravet ska begränsas menar NNR att många av de överväganden utredningen kommit fram till- både genom att granska och tolka befintlig rätt, men också när det gäller att lämna förslag på förändringar- inte verkar i den riktningen. Flera av utredningens förslag och tolkningar av befintlig rätt innebär snarast ett fortsatt eller utökat krav på detaljplan eller bygglov/anmälan. Som exempel kan nämnas det uttolkade rättsläget i förhållande till tidigare lagda förslag om en enklare planprocess (i förhållande till ÖP, MKB-direktivet och Århuskonventionen). Vidare de förändringar som föreslås i ordningslagen med koppling till tät bebyggelse, krav på bygglov inom tät bebyggelse, ekonomibyggnader m.fl., ingripande beträffande trafiksäkerhet samt skyltlov och ljusanordningar m.m.

Bestämmelsen om undantag från detaljplanekrav för sammanhållen bebyggelse är ett steg i rätt riktning, givet syftet med utredningens uppdrag i denna del. Dock anser NNR, i likhet med utredningens bedömning, att såsom kravet föreslås utformas, kan det uppfattas vara en uppskärpning av lagtexten. I vilken omfattning kommunerna idag använder sig av befintlig möjlighet att genom bygglovsförfarande ”pröva” en *ny* sammanhållen bebyggelse finns inte redogjort för då utredningen inte haft tid och förutsättningar att göra detta. Effekterna av att, såsom föreslås, utöka möjligheten att genom bygglov pröva förändrad/bevarad bebyggelse och vissa byggnadsverk kan därför bara spekuleras i och bör tolkas med stor försiktighet.

Definition och utpekande av samlad respektive tät bebyggelse

NNR menar att det kan finnas ett värde i att det tydligt framgår vilka typer områden som träffas av olika bestämmelser, exempelvis vad som ska definieras som tät bebyggelse och sammanhållen bebyggelse. Samtidigt bör detta ställas i relation till var behoven av en indelning (och därmed reglering) är som störst. Områden med större exploateringsstryck bör i detta hänseende vara mer aktuella än områden som inte har detta. Med dagens förslag kan följden bli att områden som inte har ett exploateringsstryck indelas och regleras i onödan. Det är viktigt att ett system med föreskrifter från länsstyrelserna inte riskerar att bli mer omfattande och komplicerade än nödvändigt eftersom det då kan motverka befogade lättnader i detaljplanekravet. Risken för olika tillämpning mellan länsstyrelserna bör också uppmärksammas i en fortsatt process.

Delbetänkandets konsekvensutredning

NNR beklagar att behöva konstatera att konsekvensutredningen brister på ett flertal punkter. Utredningen medger själv i vissa delar att tid och förutsättningar inte har funnits till detta. Av förslaget går inte att utläsa eller bedöma om det är det mest kostnadseffektiva givet syftet och uppdraget som utredningen fått. Alternativa regleringar är sparsamt utredda och vilka företag/fastighetsägare som påverkas och vilka samhällsekonomiska och företagsekonomiska kostnader förslaget får redogörs inte för. NNR menar också, som påpekats inledningsvis, att förslaget som sådant behöver sättas i sitt sammanhang- till översiktsplaneringen. Effekterna av just dessa förslag blir svårbedömda utifrån en helhetssyn. NNR vill därför avslutningsvis framhålla betydelsen av att utredningen i sitt slutbetänkande genomför och redovisar en konsekvensutredning där förslagets sammantagna effekter redogörs för och där det går att peka på en positiv samhällsnytta och reella förenklingar.

Näringslivets Regelnämnd NNR

Andrea Femrell